

Kraków dnia 4 Lutego 1879 r.

DJABEŁ

ROK 11.

Nr. 2.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracya w głównym Rynku Nr. 24. — Rekopisma nie zwracają się, ale bywają niszczone.

Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 złr., z przesyłką pocztową 1 złr. 15 c., w Niemczech 2 marki.

Prenumerate, listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 24 (pod adresem: Redakcja „Djabła.”)

Numer pojedynczy 20 ct.

(Nakład drugi z powodu konfiskaty przez c. k. Prokuratorję.)

T U L E Ż Y

to, co przedtem tu zrodzonym było, — Przechodniu! westchnij czule nad mogiłą!!

Płacz Helikonie!
Był na tej stronie
Oraz na drugiej
Porządnie długi
Utwór, osnowy
Karnawałowej.
Było w tym tworze,
Niby w tobołku:
Coś o osiołku
Konspiatorze.
Były i inne
Różne rupiecie,

Cacka dziecinne
Lub lalki w szopce,
Z którą się chłopce
Włóczą po świecie!
Był pies, co szeczeka
Gębą człowieka,
Koza, co beczy,
I inne rzeczy:
Była psia parka
I figlów miarka
I et cetera!
Była to słowem

Wielka opera
O tem i owem,
Gdzie sobie w każdej
Szpalacie, stroniey,
Wehodzili zawždy
Mili **Stanczyzy**,
Niby chór bogów
W cześć **snikung-dogów**
Hymny nucące
I tańcujące.
Niestety! ale!
Nie Wisły fale

Utwór ten cały
W nurt swój porwały,
Nie ogień spalił,
Ni grom go zwałił,
Ani go struto
Jaką cykutą,
Lub pruskim kwasem;
Ni go przed czasem
Powietrze dżumne
Złożyło w trumnę,
Lecz przyzwoicie
Zakończył życie

Od konfiskaty!
Płacząc tej straty,
Ten tu nagrobny
Pomnik ozdobny
Tkliwy i czuły,
Wznosi z bibuły,
Przesiąkłej łzami

Son fidèle ami

Djabel.

Wiadomości brukowe.

Podobno „Czas“ już od kilku dni powziął myśl uczczenia obiadem składkowym **ks. Stef. Parke** i **p. Kons. Antoniewskiego** za to, że szczytnym postępowaniem ocalili społeczeństwo od recydywy 63 roku — łamiąc odważnie szyki konspiratorowi kwalifikującemu się pod opiekę dr. Neussera. Na obiedzie tym wzniesionym będzie toast przez owego genialnego członka **Czasu**, który wynalazł „Szlachetną denuncjację“. Toast ten zreferowanym został zbiorowo z niektórymi redaktorami „Przeglądu lwow-

skiego“ i „Poradnika“ na podstawie tej głębokiej uwagi, że teoria „szlachetnej denuncjacji“ byłaby czerpem słowem bez praktyki, dla tego też tak znakomici męzowie, którzy się pierwsi zajęli tą praktyką, zasługują na cześć i uwielbienie! Drugi mówca rozbiierać będzie szczegółowo zasługi każdego z dwóch laureatów a trzeciego mówka zakończy się świetnym fajerwerkkiem na cześć **Judasza Iskarioty**. Obiad ten odbędzie się dnia **30 Lutego**.

Z ogólnych pogadanek o wartości moralnej: „Panien na wydaniu“ (nie krakowskich, broń Boże) wynika, że gdyby dyrekeya teatru była na wydaniu, prosiłby go-

rażo „Djabel“ pana Boga, ażeby ją pojął za małżonkę i zabrał sobie, jaki rzeczywisty djabel. Tymczasem zwrócimy się z powodu eterycznych konceptów w tych „Pannach na wydaniu“ przynajmniej do **p. Rychtera** z prośbą, po raz drugi, ażeby nie zapominał o danej obietnicy w **Prologu**, którym rozpoczął swoje współdyrektorstwo. Wierzmy, że ten ucziwie napisany **Prolog**, wygłaszał nie komediant, ale człowiek sumienny, pojmujący szczerze zadanie swoje i szanujący tak siebie, jak i dobro sceny ojczystej i z tego powodu ślemy po raz drugi prośbę.

Ważne dla narodu wyjaśnienie.

Na liczne zapytania, często i plei pięknej, ze wszystkich miast galicyjskich, dla czego pomimo ustawy o pijaństwie tyle obywatelskich figur różnego stanu i wieku, zakreśla po ulicach półkola nie raz w zanadto dobrym humorze, mamy zaszczyt odpowiedzieć, że w ustawie owej poczyniono małe wyjątki, które pozwalają wyjątkowego upajania się, a mianowicie: 1) w uroczyste święta i niedziele, 2) w czasie zapust jako w chwiłach wspólnej wesołości, 3) podczas wielkiego postu i adwentu celem podtrzymywania sił wycieńczonych, 4) w czasie pogrzebów dla pocieszenia się stypą rodzinną. Oprócz tego wolno każdemu upijać się: a) w dzień imienin jego, rodziny i przyjaciół, b) w dzień weselny, c) w chwilach smutku i żmierzania, d) przy zawieraniu kontraktów kupna lub sprzedaży domów, wiosek, aptek, dzienników i t. d. e) przy obławianiu nowo nabytych rzeczy i otwieraniu jakiego handlu. Wyjątkowo wolno się także upić: panu młodemu i rodzicom lub opiekunom panny młodej dla zobowiązanego zapomnienia o popelnieniu głupstwa; stanowi duchownemu zwłaszcza zakonnikom w czasie odpustów i uroczystości kościelnych, doktorandom po rygorach, a radcom miejskim najwyżej dwa razy na dzień to jest rano i wieczór, a następnie szewcom, którzy posiadają przywilej na spełnianie tej funkcji nadany im jeszcze od księcia Krakusa. Zresztą we wszystkich innych wypadkach ustawa o pijaństwie z całą surowością przestrzegana będzie, ale tylko w pewnych oznaczonych miejscach n. p. w Krakowie tylko w obrębie plantacji, gdyż przedmieścia szczególnie Kleparz, Długa ulica, Kaźmierze są już ustawą objęte.

TREN STUDENTA.

Dawniej jak tylko skończył się rok szkolny Gnał do przekupka studiosus wolny, I nim dał furman do wyjazdu hasło, Kąjota szkolne sprzedawał na masło.

Dziś inne czasy, na studentów bieda, Przekupka centa już za kajet nie da, Bo dziś za beżen dostanie niestety Paradne książki i duże gazety.

Kraj literatów ma jak piasku morze, Każdy z nich pisze, drukuje, co może, A że nikt tego ni kupi, ni czyta, Więc się w to masło zawija i kwita.

Dlatego dzisiaj na studentów bieda, Przekupka centa już za kajet nie da, I dzieła nasze, o losie ty brzydku, Idą na inne podlejsze użytki.

O! miej wzgląd losie na honor studenta! Na tingl-tangl trudno wędrować bez centa, A kapłaneczki pożegnane wypada, Nim nos w świątynię wściubi miejska rada.

Do autora pamiętników w „Czasie“.

Szanowny Panie!

Z ciekawością niezmierzoną zabrałem się do czytania pańskich pamiętników, w nadziei, że doczytam się jakich nowych szczegółów, z życia emigracyjnego, tymczasem po przeczytaniu kilkunastu feletonów „Czasu“ dowiedziałem się tylko co szanowny pan jadł i w jakiej restauracji. Byłoby to dobre, gdyby tylko żółądek pański był zmuszony emigrować z kraju, jak się to w późniejszych czasach nie jednemu przytrafiło, ale że jak nam wiadomo z nim razem i głowa i serce na emigranckie życie udać się musiały, więc mamy prawo prosić szanownego pana, ażeby i te szanowne organa wzięły jaki taki udział w pańskim pamiętniku.

Z uszanowaniem
Bartłomiej Odrzykó Ciekawski.

Pytania i odpowiedzi.

Nauczyciel. Jaka jest różnica między psem a człowiekiem?

Uczeń. Że człowiek czyta książki a pies ich nie czyta.

Nauczyciel. Żle; u nas w Galicji pod tym względem nie ma różnicy, bo i psy i ludzie nie czytają.

— Jakie jest podobieństwo między p. Hausnerem a starą panną?

— Że oboje są dotknięci zębem Czasu.

— Która z czterech stron świata jest najważniejsza?

— Zachód, bo każda sprawa wymaga zachodu.

Przyczynę do ś. p. broszury p. n. „Niepoprawni.“

Gdy w r. z. zaważowała posada delegata namiestnictwa w Krakowie, **Czas** wystąpił z artykułem dowodzącym iż nowy delegat niekoniecznie powinien być rutynowanym urzędnikiem, bo powiat ten należy do najmniejszych, ale że powinien posiadać pewną zewnętrzną reprezentację, świadomość form towarzyskich, znajomość języków, oraz możliwość wchodzenia w stosunki towarzyskie. Jeżeli z tem razem może być połączoną zdolność i prawność urzędnika, tem większa korzyść, — dodawał **Czas**. — a jeżeli nie, to mniejsza o to, — domyślać się musieli czytelnicy.

Zwróciliśmy w swoim czasie uwagę **Czasu** na niestosowność tak zestylizowanego artykułu, mimo to dziś, gdy ta sama posada ma zaważować, **Czas** powtarza go znowu co do słowa, — śnać tak mu się spodobał, że go się nauczył na pamięć!

W obec takiej niepoprawności zmuszeni jesteśmy zamieścić **Czas** w przypisku do ś. p. głośnej niegdyś broszury,

oraz zwrócić jego uwagę, że wyrażenie iż urzędnik zamianowany na wyższą posadę **poświeca się**, przyjmując ją, jest pochlebstwem przynajmniej z biurokracznego stanowiska **komicznem**, co nas tembardziej razi iż p. delegat Zaleski w czasie krótkiego urzędowania w naszym mieście raczej na szersze uznanie niż na ośmieszanie zasłużył.

Dżuma.

Do wszystkiego dobrodziejstwa,
Jakie z carstwa spływa,
Dżuma jeszcze azjatycka
W dodatku przybywa.

Toż się trwożę o stańczyków
I redakcję „Czasu“,
Bo dlabóg, że z tą dżumą
Nie ma wcale zszpasu.

Osobliwie teraz znowu.
Gdy mowa Hausnera
Na wrażliwe konstytucje
Żle wpływy wywiera.

Oś bym radził: by dla zdrowia
Czeigodna ta kasta
Do jakiego bośniackiego
Wyniosła się miasta.

Leez wprzód, by delegowała
Swoich mędrów z „Czasu“,
Aby dżumę tam na miejscu
Zbadali zawczasu.

A miały też recht, mospanie,
Ten ós pan Andrssy,
Gdyby kordon wyciągnięto
Taj z armii naszej.

Ośbym tylko kordonową
Radził tę wyprawę
Posunąć dla bezpieczeństwa
Het, het za Warszawę.

Toż i Austria od tej plagi
Zakrytą by była,
I nasza by sobie wdzięczność
Wieczną zaskarbiła.

Tylko raźnie trza rozpocząć
Ochrony staranie,
By nie przyszła już post festum
Taj tylko — mospanie!

Pankracy Rura.

Wszystko dobrze, mój Pankrasiu,
Prócz jednego, zda się:
Nie podobna się pozbywać
Stańczyków w tym czasie.

Wszak klin klinem się wybija,
Więć w najgorszym razie
Będziemy mieć antydotum
Przeciwko zaraze.

Djabek.

To be or not to be!

Gdzie nie powiem w którym mieście,
Odyto radę nareszcie,
Czy te co nam wieczią planty
Pozostawić kafeszanty,
Czy delenda est Cartago,
Gdzie młódz widzi prawdę nagą
W brudny muślin ledwie skrytą.
Więc radzono: czy to, czy to —
Czyli mieć je? czy zostawić,
By się miała młódz gdzie bawić.
Nim „Czas” poda w swoim czasie
Jak tu Rada znalazła się,
Djabel co w przyszłości czyta,
Treść tych zasad rznie z kopyta
Ze swych uwag sporą dozą
Lecz nie wierszem tylko prozą.
Początek posiedzenia o godzinie 4½
Radców obecnych 60 (ze względu na
wazność sprawy) Galeria nabita.

Przewodniczący. Panowie! młodzież
szkoły „Sztuk pięknych” wraz z młodzieżą
kupiecką, jako też i młodzież akademi-
cka, wniosła na ręce moje podanie o
zniesienie tak zwanych Cafés chantants,
które od niejakiego czasu licznie się w na-
szym zagnieździły mieście i szerzą ze-
pęcznie i niemoralność miedzy młodzieżą.
Ponieważ to jest wypadek nieprzewidzia-
ny w przepisach Magistratu, przeto nad
tym przedmiotem otwieram dyskusję. Kto-
ry z panów chce zabrać głos?

Głosy: Ja! ja! ja! ja!

(Do głosu zapisuje się kilkunastu radców).

Pierwszy radca. Panowie! Ja powiem
wam tutaj otwarcie, że ten postępek
młodzieży przejmuję mnie zgrozą i bu-
rzeniem, które sądzą wszyscy panowie
podzielać się mną. Jest to albowiem
rzeczą oburzącą, ażeby młodzież wi-
działa niemoralność w tem w czem my
jej dotąd dopatrzeć się nie mogliśmy.
Młodzież według profesora Szujskiego po-
winna panowie tylko uczyć się a nie wy-
stępować na arenie publicznego życia i
do tego jeszcze jako cenzor moralności
i nam ojeom dawać naukę. To jest pa-
nowie arogancja! Jeżeli my panowie przez
tyle czasu ze spokojnym umysłem i obo-
jętną powagą cierpielismy tę śpiewającą
niemoralność, to zkad pytam młodzież
na prawo budzić nas z tego spokoju i
brać niecierliw w sprawach naszej wy-
łącznie powierzonych pieczy, dlatego wno-
szę nie tylko przejście nad tą sprawą do
porządku dziennego ale nadto udzielenie
młodzieży nagany za ten zachwał czyn.
(W różnych kątach brawo).

Radca drugi. Szanowny mój
poprzednik wziął tę rzecz ze stanowiska
moralnego i udowodnił dostatecznie całą
niemoralność czynu jakiego się młodzież
dopuszcza. Ja przedstawiam panom rzecz
z stanowiska społeczno-ekonomicznego
i udowodnię potrzebe Cafés chantants
ze strony utylitarnej. Pomijam, już pa-
nowie, ten ważny argument, że wszystkie
miasta stołeczne stojące na wysokim stop-
niu cywilizacji mają swoje Cafés chan-
tants. Powiedział tu raz na tem miejscu

radca Friedlein, że większa lub mniejsza
ilość spotrzebowanego mydła jest miarą
większego lub mniejszego stopnia cywil-
izacji, a ja dodaję, że więcej lub mniej
rozwinęte podobne zakłady są także nie-
jako miarą cywilizacji i dlatego miasto
nasze, jeżeli ma pretensję do wielkości,
jeżeli chce uchodzić za miasto cywilizo-
wane, powinno pielegnować i opieką ota-
czać takie instytucje. Pomijam wreszcie
i tę okoliczność a zastanówię się tutaj
nad stroną utylitarą tej kwestji. Praw-
dą to jest, panowie, że jeżeli tak jest,
panowie, jak młodzież w swęj prośbie
powiada; to młodzież nasza traci czas,
zdrowie i pieniądze w tych zakładach,
ale, panowie, zastanówmy się z drugiej
strony. Mamy w Krakowie Czasu tyle,
że go aż sprzedawać musimy w księgarni
p. Krzyżanowskiego i handlu p. No-
wakowskiej — doktorów mamy znowu
tyle, że obowiązkim naszym jest przez
wzgląd dla nich wystawiać od czasu do
czasu na swank nasze zdrowie, a co
się tyczy pieniędzy to te nie przepadają
marnie. Spytajcie się moi panowie ju-
bilerów — spytajcie magazynierów ile
utargowały za stroje dla kafeszantek,
spytajcie się drukarzy ile zarabiają na
olbrzymich afiszach — spytajcie się do-
różkarzy, krawców, dyrekcji teatru a
w końcu właści-weli owych śpiewających
zakładów, a przekonacie się, że pienią-
dze tam wydawane dobrze użyte zostają.
Zważywszy prztem, że podobne instytu-
cje ściągają nawet z okolic cieniaw wra-
żeń szlachtę i nowo i starozakonną oraz
obywateli innych, przez co znowu zysku-
ją hotele, handle, kawiarnie, restauracje
a nade wszystko tyle nas obchodząca kon-
sumcja; stawiam wniosek, żeby ze wzglę-
du na dobrobyt miasta i jego mieszkań-
ców zakłady wyż wymienione zatrzymać,
a właścicielom ich dać honorowe oby-
watelstwo, gdyż się dobrze zasłużyli kra-
jowi — (znowu brawo).

Trzeci radca. Panowie! Kwestja o kto-
rą mamy tu mówić jest stokroć ważniejsza
niżby się to na pozór wydawać mogło.
Ja przynajmniej pomnę na słynącą
śladnie w tym starożytnym grodzie na-
szych królów, moralność i obyczajność,
już dawno rosze się z myślą zapobieżenia
tęj dżumie, że tak rzekę zagrażającej
umysłom przyszłych narodu naszego oby-
wateli zgubnem skażeniem, i mówiłem
nawet o tam za bytności w Wiennu z mi-
nistrem podczas poufnej pogadanki przy
czarnej kawie.... Aż moi panowie nie
mogę wam w tej chwili zakomunikować
treści narady z panem ministrem, prze-
cież upewniam was, że będę koło niej
śladnie i niezmordowanie dreptał a tym-
czasem wnoszę, abymy się tu gruntownie
i śladnie zastanowili, aby później -akiej
kolwiek odium nie spadło na nas w opinii
publicznej.

Radca czwarty (pół głosem do radcy
piątego). Co to znaczy, że konsyljarz do-
tąd jeszcze się nie odezwał, jabym to
zsubractwo rozpedził mości dobrodziejce.

Radca piąty (głośno). Panowie! Mój
siasiad obecny jako jedynie w tej kwe-
stji najbardziej z nas wszystkich kom-
petentny, uprasza mnie, abym w imieniu
jego postawił wniosek rozpedzenia tych
szansonetek na cztery wiatry. (Brawo).

Radca czwarty (cichym głosem). Pro-
testuję... (śmiejch).

Radca szósty. Ja panowie o rzeczy
tęj wyrokować nie mogę, gdyż nie byłem
nigdy w tych zakładach.

Radca siódmy. Widziałem tam sza-
nownego mówcę.

Radca szósty. Byłem tylko jako pry-
watny człowiek, ale nigdy w charakterze
urzędowym.

Radca ósmy. Ny! Moi panowie! Czi to
rzech moralay czi nie moralny, to nie na-
sia rzecz, — nasia rzecz, aby zbadać czy
gminna na prawo brać młódz na pasek,
jak ona tegi chce czy nie, dlo tego wno-
szę, że Jasnie Wielmożny Prezydent ma
głów, wienc go niech świetna Rada pro-
si, aby te rzecz pierwy zbadol, a jeżeli
to nasia rzecz, to zbur żyć dize sfinlauze,
jak humanitaryzm wimaga.

Radca dziesiąty. Psiepraszam, mój
sianowny psiodkodawca milisie! Jo tam
niedaleko mam kamienice, więc tamtedy
chodzę eigsto i ciesto na piwo wstapię, i
widzę, że tam chodzą z dziewiecentami ro-
dzice i dziewienta się nie psują, a jeżeli
porządne dziewięcia nie psują się, to ce-
mu mialiby się psuć akademikes? he? To
wsistko zalezi od grunt i charakter! Jo
n. p. chochłym się chieł zepsuć, to
nie potrafię, bo już taki mój grunt, więc
wnoszę, że to cafe gadanie ist gurnisz i
że szadecait moje panowie. Nach bude
jak buwalo! (Brawo!).

Radca dziesiąty. Z tego wszystkiego
co słyszę, proponuję aby Prześwietna Ra-
da wysadziła z łona swego na koszt
miasta kilku delegatów w charakterze u-
rzędowym dla dokładnego zbadania stop-
nia moralności wyżej wyrażonych zakła-
dów. Potem delegaci przedstawiają opinję
swoją sekcji ekonomicznej, sekcja ekono-
miczna sekcji sanitarnej, sekcja sani-
tarna sekcji uporzadkowania miasta, zaś
sekcja sekcji prawniczej a prawnicza
pełnej Radzie. Jako dbały o dobro mi-
asta ofiaruję w tym celu panom moje usługi,
zdolności i wieloletne w tym względzie
doświadczenia. (Brawo! brawo!).

Głosy. I my i my ofiarujemy nasze
usługi!

Następuje balotowanie i kilkunastu
radców zostało kosztem miasta wydele-
gowanych do owych śpiewających zakła-
dów — o czem uprzedzeni właściciele
pochowali młodsze i obfitsze w cielesne
wzdki śpiewaczki, zostawiając stare
i chude na pastwę ojów miasta, poleci-
wszy im śpiewać same nabożne pieśni.
Radcy zawiedzeni w swoich nadziejach,
powrócili z kwaśnemi minami i na po-
wórtnej Radzie pełnej zawyrokowali, że
Cartaginam delendam esse, bo w nich
same szpetności i to niemłode pokazują.

Drugi obrazek z szopki.

... I ujrzałam wśród dwógi
Smutną postać **Ubolej**,
A w koło niej tańczące
Widm czy karłów tysiące —
I pieśń jakąś chrapiła
Z ich się piersi wyrzywa
A brzmiał ona lośniej
Od czyścówych dusz pieśni:

„Mila matko, przeż z krzami,
Puść się w taniec wraz z nami
Póki staczej łachmana,
Hulaj mako kochana!
Głupsztem przolików idcja:
Miłość, wiara, nadzieja!
Dziś wszelaka sromota,
Treścię nam jest żywota.

Trunek, karty, sobkostwo,
Dla kópów, nawet szpiegostwo,
To karm ducha! Bądź dumna,
Dziatwa twoja rozumna!
Z krzyku widm tych niewiasta
Boleń w niebo wyrasta,
Chleb od uscieli odrywa,
Coś się do nich odrywa...

Lecz z **Niezoğa Rozpuśta**
Śmiech cisnęły jej w usta
I zamknęły — a w tany
Pchnął **Szulerkę Płany**!
I szły pary bezwstydnę,
Brzmiały pieśni ohydne
Wśród kłau matki: „**Jedyna!**
Czyż grzechu jest winą?”

(Ustęp z dumek *Podlasianki*).

Ćwiczenia dla recenzentów teatralnych

albo

Szkoła krytykowania aktorów i publiczności ulóżona dla dzieci od lat 6 do 12 podług Saphira.

(Ciąg dalszy).

Nim przystąpimy do podania dalszego ciągu tych „Ćwiczeń“ czujemy się w obowiązku uspokoić zaniepokojonych, że autor niniejszej „szkoły krytykowania“ nie miał bynajmniej na myśli ani krytyków krakowskich, ani krytykowanych. — Jest to zwierciadło, w którym korzystnie może się przejrzeć i lwowska i poznańska krytyka. Tymczasem Kraków tak sobie urolił, że Djabel tylko o jego ukochanej działwie mówić musi, — że n. p. w zdaniu wypowiedzianem tutaj poprzednio o pani H., która samą siebie przewyższyła, domyśla się, jakoby to była mowa o pani Hofmanowej, naszej wielkiej, nieporównanej i „stojącej na zenicie“ artystce. Przepraszając dawniejszego recenzenta „Czasu“ za to mimowoli spożytkowane jego historyczne sławy **wyrażenie**, zapowiadamy, że w dalszym ciągu tych „Ćwiczeń“ zamiast liter, używać będziemy kropek, iksów, ypsylonów, omikronów i tym podobnych znaków, a to dla przecięcia raz na zawsze drogi wszelkim domysłom — któreby mogły w rezultacie sprowadzić różne żółciowe choroby, zwłaszcza, że autor tych „Ćwiczeń“ skończywszy o teatrze, przechodzi i do innych gałęzi sztuk pięknych. Dalszy ciąg „Ćwiczeń“ przerwanych w przeszłym numerze jest następujący:

3). **Panna lub pani** (bo to w teatrze wszystko jedno) **X. była nieporównana**. Wyrażenie to polecamy wszystkim recenzentom, którzy przez zbyteczną sumienność nie życzyliby sobie obciążać duszy śmiertelnym grzechem kłamstwa, a zarazem mają dla pani czy panny X. pewne obowiązki grzeczności. Najlepiej wtedy panny czy pani X. nie porównywać z nikim ani z niczem, aby małość jej nie okazała się w zbyt rażącym świetle i zostawić ją „nieporównaną.“

4). **Pan Y. odpowiedział całkiem oczekiwaniom naszym**, nie dodając wcale, żeśmy nie oczekiwali niczego więcej, jak tylko, że ów pan Y. będzie miernym jak zawsze.

5). **Pan Dwukropek** (może to oznaczać, że ten pan znany z dwóch nazwisk) **przeszedł samego siebie**. Jest to sympatyczny pendent do wyrażenia: **przewyższyła samą siebie**, z tą tylko różnicą, że kiedy artystka przewyższając samą siebie, rozciąga swoją wielkość swoją w kierunku pionowym, nie przymierzając jak gumalastyka — to artysta, który chce **przejsię samego siebie**, musi za pomocą magii wyższej rozdzielić się niejako na siebie samego i jeszcze na jednego drugiego, który go ma przechodzić, a z którym mimo to stanowi jedną i tę samą osobę. Artyści wystrychnięci na pierwszorzędnym, lubią pasjami przechodzić samych

siebie, a jeszcze bardziej tych drugich, zapewne z powodu owej zabobonnej wiary ludu, która utrzymuje, że jak się kogo przejdzie, to ten już nie urośnie więcej.

6). **Panna (—) stanęła na wysokości swego zadania**. Dla małych artystek jest to komplement nieposiedlniej wartości. Takiej bowiem artystki jest zadaniem, aby się ludziom wydać wyższą niż się nią jest w istocie, i o tę wyższość ubiega się co najmniej za pomocą korków, obcasów kilokalowych etc. etc. Recenzent przeto odda jej zupełną sprawiedliwość pisząc, że **stanęła na wysokości swego zadania**, pomijając rozumie się milczeniem inne uboczne zadania, jakie sobie taka artystka obiera dla dojścia do wysokości.

7). **Artysta pan (!) stanął na zenicie swego talentu**. Wyrażenie to świadczy nie tylko dobrze o artyście, do którego się stosuje, ale i o samym krytyku — daje bowiem zarazem poznać publiczności jego wiadomości geograficzne. Podobna pochwała jednak do płci brzydkiej jedynie zastosować się daje bez wykroczenia przeciw względem moralności — bo gdyby który krytyk o jakiej dziś artystce ośmielił się napisać, że staje na **zencie** swego talentu, to byłaby obawa, że cały parter z binoklami, lornetami i wszelkimi patrzydłami, przeniósłby się tłumnie do **na-diru**, aby z tamtąd dogodniej niż w Cafés chantants obserwować wszystkie szczegóły talentu artystki stojącej na **zencie**. Dawniejszy recenzent „Czasu“ nieraz w zapale swego urzędowego uwielbienia artystek uprzywilejowanych, zapominał o powyższym niebezpieczeństwie, czego mu nigdy przebaczyć nie mogłem. (C. d. n.)

DENUNCJANT.

„To denuncjant“ krzyczą ci i owi, I jeszcze skórę obieć mi gotowi, A jam nie wiedział, jak jestem polakiem, Że za czyn taki zostanę łajdakiem! Bo moskal szpiega zowie: **Sukinsynem**, Lecz „Czas“ szpiegostwo zwie: **szlachetnym** czynem.

Więc ja emigrant, będąc patrjotą, Chciałem zajaśnieć tą sławetną enotą... I miast uwielbienia, tyle plwania, wzgardy... O! w Moskwie chleb ten nie taki jest

[twardy,

Tam i w pysk dadzą — lecz przynajmniej [płacz!

Wyemigruje, Moskwie zdam się na co!

O! święte słowa są Kiciem Kerina,

Że tu nagrody za **czyn** zacny niema!

(*Polakom na tem polu zasłużonym dedykuje „Djabel“.*)

W kawiarni Rehmana.

Nie radca. A niechże was dunder świśnie kumotrze, toście się spisali z tym kancelistą Zębacińskim.

Radca. A djabliż tam wiedzieli, że radca, poraz drugi wybrany i do tego profesor uniwersytetu tak się zna na sta-

tucie jak nieprzymierzając kura na pieprzu. Ow to profesor ten koncept wykonępował, żebyśmy głosowali nie za kandydatem przedstawionym, my stanęli koło konceptu jak mur i wyłazł z urny Zębaciński. A djabliż tam wiedzieli, że przez to palniemy głupstwo, za które tak nas do kąta zapędzą Kopf z prezydentem. Że potem panie ani be ani me! Ja, radca świeży, więc djabliż to wiedzieli, ale teraz zaraz się wezmę do owego statutu, żeby mnie znowu nie wystrychnęli na dudka ci mędrkowie co to przed posiedzeniem mówią dużo, na posiedzeniu język noszą w pantoflach, a teraz po posiedzeniu znowu nam zawracają głowę, że mieli słuszość. A djabliż ich wiedzieli, że oni na posiedzeniu tego nie wiedzieli, co powiadają, że teraz wiedzą.

Z dziedziny tonów.

Według recenzenta „Czasu“ zadaniem muzyki jest pobudzać do dobroczynności, im więc który kompozytor bardziej pobudza do dobroczynności tembardziej odpowiada swemu zadaniu. W skutek tego dziady śpiewające pod kościołem, jako najbardziej pobudzające do dobroczynności, upraszają szanownego recenzenta o umieszczenie ich w liście pierwszorzędnym kompozytorów i wykonawców.

Prezerwatywa od dżumy.

Idzie się na Mały Rynek do sklepu p. Berbera i wypija się szklankę **herbaty z rumem**. Zważać jednak należy żeby herbata wzięta była ze słoją, w którym przedtem przechowywane były **kwargle ołomunieckie**, bo po takiej tylko można być pewnym, że dżuma człowieka się nie chwyci.

Teatr amatorski.

Pomyślny wionął wiatr, I mieliśmy teatr. Wziął udział w nim szereg Amatorów i -rek, A w końcu i Grotger Z zaziemskich spłynął sfer I w pośród pięknych ram Polonez wkręcił nam. Zabawa zacna ta Dowiodła razy dwa Że nasz krakowski świat Posiada dość amatorów a zwłaszcza -rek, Którym za grę i wdzięk Oddaje każdy czelek Należy hołd i dzięk.

TELEGRAMY.

Berlin. Ks. Bismark zaproponował hr. Andrassemu wzajemną wymianę parlamentarów, tak żeby rajchsrat wiedeński przeniesiony został do Berlina, a sejm pruski do Wiednia.

Wiedeń. Hr. Andrassy odpowiedział ks. Bismarkowi, że w zasadzie zgadza się

na projektowaną zmianę, obawia się jednak aby projekt ten nie miał jakiego celu szkodliwego dla Austrii, prosi więc o bliższe wyjaśnienie.

Berlin. Ks. Bismark wyjaśnił hr. Andrassemu, że jedynym celem projektowanej zmiany jest przeprowadzenie ustawy o kagańcach dla posłów.

Wiedeń. Hr. Andrassy zaręcza ks. Bismarkowi, że i rajchsrat wiedeński nie przyjąłby ustawy kagańców, a zatem zamiana nie doprowadzi do żadnego celu.

Berlin. Ks. Bismark radzi hr. Andrassemu, żeby kazał sobie przetłumaczyć na język węgierski bajeczkę Fredy o Jacku i osle, oraz nadmieniał, że w razie zamiany parlamentów nie przedkładałby wcale ustawy kagańców do zatwierdzenia, lecz wniósłby ją jako aneks do innej sprawy z oświadczeniem, że jakbądź izba postąpi, ustawa wykonana zostanie. Naówczas izba postąpiłaby jak z traktatem berlińskim, to jest ażeby nie dopuścić uszczuplenia swych prerogatyw udzieliłaby nieżądanego

zatwierdzenie kagańców ustawie.

Wiedeń. Hr. Andrassy oświadcza ks. Bismarkowi, że po tych wyjaśnieniach na zmianę przystać nie może, gdyż taka izba każdemu rządowi się przyda.

Petersburg. Rząd tutejszy zapewnia rządy państw sąsiednich, że uczynił wszystko, ażeby dżumy nie dopuścić do Europy. Wiadomo że w naszych czasach epidemie podróżują kolejami żelaznymi, otóż rząd nałożył znaczny podatek na pasażerów kolejowych, aby dżumie podróż utrudnić. Pochodzi ona z krajów biednych i wątpliwe należy czy będzie miała z czego opędnąć tak podwyższone koszty dalekiej podróży, a gdyby nawet stać ją było na ten wydatek, to się cofnie zapewne przed formalnościami paszportowymi na granicy.

Petersburg. Rosja zgodziła się na nominację księcia Batemburga księciem Bułgarji, w nadziei, że od bata do knuta nie tak znowu daleko będzie.

Wiedeń. Pozycja p. Hausnera niezupełnie jest straconą. Obrońcy p. Duna-

jewskiego przyznają już, że parlamenty mają prawo zatwierdzania traktatów w innych częściach świata zawieranych, przeze tylko żeby miały to prawo co do traktatów europejskich. Pan Hausner, zamierza podobno zdobyć i Europę wykazując, że w samym traktacie berlińskim zastrzeżoną jest ratyfikacja jego według form w każdym państwie obowiązujących, nie jest to zaś jego winą, że traktat tędy owady ratyfikowanym został z pominięciem takiej formy.

Paryż. Czasy terroryzmu wracają we Franeji. Mac-Mahon stracił głowę bez gilotyny i gdy mu powieźliano, że według nowego kalendarza republikańskiego rok ma tylko 271 dni, obliczył że 30 Stycznia siedmiolecie jego się skończy i złożył władzę. Na miejsce jego wybrany Grévy będzie rezydował na krwawej pamięci placu Grève. Gambetta zwrócił uwagę że Czas krakowski jeszcze przed początkiem siedmiolecia wszystkie te okropności przewidział.

BAZAR MEBLOWY

w Krakowie, Hotel Saski, ulica św. Jana
polecą względem P. T. Publiczności

NAJWIĘKSZY WYBÓR MEBLI
wszelkiego rodzaju i we wszelkich gatunkach drzewa
po cenach umiarkowanych.

Edward Filipowicz, jubiler

w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 88.

Magazyn wyrobów jubilerskich ze złota, srebra i drogich kamieni
w najmodniejszym guście.

Wykonują wszelkie obstarunki punktualnie i po
umiarkowanych cenach.

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

ulica Wielopole Nr. 88.

DEKORACYE, FIRMY I WYSTAWY,

złocenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, naśladowanie drzewo i marmur.

Bursztyn „Faworyta“.

Ponieważ znaczny obstarunek towarów z Bursztynu „Faworyta“ nadesłany wraz ze 40^{go} z Konstancyi i Aleksandrii, skutkiem panującego obecnie braku pieniędzy na Wschodzie, dotychczas nie został wykupionym, przeto fabryka zmuszona jest pozbywać za bezcen następujące:

Cygarniczki

z najlepszego bursztynu „Faworyta“ wraz z przystawką (Aufsatz) z prawdziwej pianki morskiej w eleganckim Etui w następujących wielkościach:

Nr. 1, 6 cm. długość, przedtem 6 złr. obecnie 1 złr. 50 c.	
„ 2, 7 „ „ „ 8 „ „ 1 „ 80 „	
„ 3, 8 „ „ „ 10 „ „ 2 „ 20 „	
„ 4, 9 „ „ „ 12 „ „ 2 „ 60 „	
„ 5, 10 „ „ „ 14 „ „ 3 „ — „	

Powiększe rozmiary mają się rozumieć bez przystawki. Przystawka z pianki morskiej może być dostarczona według życzenia albo do cygara Kuba albo Wirsingia.

Adres: **Fabriks-Niederlage, Wien.**

X. Dampfgasse 11.

H. KRETSCHMER

róg Rynku i ulicy Szewskiej, w domu hr. H. Wodzickiego

HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH,

Skład *herbaty* i wszelkich *towarów kolonialnych*, po nader umiarkowanych cenach. Zarazem polecą Wiel. Duchowieństwu i klasztorom wielki wybór *obrazków świątecznych* i *medalików, koronek i różańców paryskich, bibułek i tycie do kwiatków*, oraz

SKŁAD PAPIERU.

HANDEL GALANTERYJNY

pod firmą:

J. ZAPLATAJSKI

w Rynku 1. 31

polecą WIELKI WYBÓR najnowszych towarów galanteryjnych, wszelkich artykułów do podróży, cerat angielskich na meble i podłogi, płaszczy gumowych i zabawek dla dzieci. — **ŚWIEŻY TRANSPORT KAŁOZY** francuzkich i rosyjskich oraz REICHENBERSKICH TRZEWIKÓW SUKIENNYCH Z FIANELA. Walczelki z waty zabezpieczające drzwi i okna od zimna i przeciegu.

B. GINZIG

SKŁAD FUTER GOTOWYCH i na SZTUKI

po cenach najumiarkowańszych

przy linii A-B, Hotel Drezdeński, w Krakowie.

SKŁAD TOWARÓW

tokarskich i galanteryjnych

pod firmą:

JAN BAJER

przy ulicy Grodzkiej pod 1. 89.

wielki wybór cyganicek i fajek piankowych, cybuchów wiśniowych i jaśminowych, lasek i spiniek z kości słoniowej, kul biłardowych i do kregli. Przyjmuje wszelkie reperacje tokarskie.

FRANCISZKA JOZEFA

ŹRÓDŁO GORZKIE

(522 w 1.000 częściach)

zalecana przez najznakomitszych lekarzy wszelkich krajów, jako

najsłabsze i najgorsze woda gorzka

znajduje się świeżo napełniona na składzie w Krakowie w handlu

K. Wentzla, A. Hawelki i w aptece K. Wiszniewskiego.

Zwykła doza: pół szklaneczki od wina.

Uznana za najsilniejszą z wód mineralnych
Budza-Pesztu.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o godz. 4 po południu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojskowej) bezpłatnie.

Kościół P. Marii.

Wielki ołtarz (rzeźba Włda Stwosza), codziennie po poł., za opłatą.

Wieża (wspinający widok na miasto i okolice) codziennie bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ulicy św. Anny) od 9. do 1. dla czytających codziennie, dla zwiedzających, we czwartek, a w inne dni za wpowinowaniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Bibl. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie, wykazuje święta i ferie.

Gabinet historii naturalnej (w gmachu Uniwersyteku ulica św. Anny) bezpłatnie.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności. Posąg Kopernika z marmuru kavarzkiego, naturalnej wielkości, dłuta W. Gadoskiego (w gmachu Akademii, ulica Stawkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ul. Franciszkańska) codziennie od 10-1 i od 3-5. Wstęp 20 centów do święta bezpłatnie.

Pracownia technologii chemicznej i chemii ogólnej i technologicznej w Instytucie techniczno-przemysłowym (róg ul. Jagiellońskiej i Gołębiej) codziennie od 12 2 bezpłatnie.

Wystawa nieustająca Tow. Przyj. Sztuk Pięknych (w pałacu biskupim, ul. Franciszkańska) codziennie od 11 do 4 prócz poniedziałku. Wstęp 30 cent., w niedzielę 15 cent.

Instytucje finansowe.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie. — Biura tego Towarzystwa mieszczą się w całym gmachu przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 a najmniejszej Agencja zabezpieczeń od ognia i gradu u głównego wejścia na dole po lewej stronie. Biura ubezpieczeń na życie na pierwszym piętrze po prawej.

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie. — Biura mieszczą się w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 u głównego wejścia na dole po prawej stronie.

Filija banku hipotecznego. Rynek główny i róg ulicy Świeskiej, dom Hr. Wodzickich.

Domy bankowe.

Stanisław Feintuch, Rynek główny. Szara kamienica.

Albert Mendelsburg, Rynek N. 9. Biał i Epstein, Rynek główny, kantor wymiany, reprezentacja Towarzystwa Kredytowego ziemskiego we Lwowie.

Dentysty.

I. Dłużniński, (ul. św. Jana Nr. 308, piętro II). Od godz. 9tej do wpół do 1szej i od 2 do 6.

K. Goebel (ulica Franciszkańska Nr. 151) Dr. med. Docent dentystyki w Univ. Jagiell. Od godz. 10-3.

Apteki.

J. Trauczyński (apteka pod koroną), Rynek, obok pałacu pod Baranami. Instrumenta chirurgiczne, bandaż i perfumeryje.

Zakłady fotograficzne.

Walery Rzewuski, (na Wesołej ul. Podwale 27 B przy plantacjach). Fotografuje w oświetleniu zwykłym lub rembrantowskim, i poltykiem, tuzin 6 złr., pół tuzina 3 złr. 50 ct. codziennie bez względu na pogodę.

Kolorowanie fotografii akwarelami lub olejno uskutecznia się na żądanie.

A. Szubert, przy ul. Krupniczej Nr. 17. Zdejmuje fotografie, nadaje im poltek przez innych fotografów otylżany, oraz na sposób najpiękniejszej firmy paryskiej „Walery”. Fotografuje na żądanie mogą być kolorowane.

Wielki widok Krakowa, oraz Tatr, Pienin, Szczawnicy i Żegiestowa.

Hotele

Drezeński Ziembiński, Rynek główny i róg ulicy Florjańskiej. Restauracja z polską kuchnią.

Kawiarne.

Rehman. Rynek, w Krzysztoforach 1 piętro. Kawiarowna na sposób zagraniczny urządzone. Bilarzy oraz czytelnia wszystkimi piśmami periodycznymi tak polskich jak niemieckich, francuzkich i angielskich.

Magazyny i handel.

Leon Feintuch, Rynek przy wchodzie w ulicę Grodzką. Największy magazyn nowości, towary galanterijne francuzkie i angielskie, kwiatały paryskie najmniejszej artykuły toalety męskiej i damskiej, przedmioty do podróży. Takż sam Magazyn we Lwowie w gmachu banku Hipotecznego naprzeciw hotelu Georga.

Józef Riedel, Rynek główny, naprzeciw kościoła św. W. o. cicha „pod Jaszczurkami”. Skład wszelkich przyborów do haftu i szycia po cenach bieżących stołowej, perkal, gotowej „lizeny damskiej i męskiej własnego wyrobu, perfumeryj, materij i galonów na aparata kościelne t. p. Główny Skład Herbaty.

Antoni Wojcziński, Rynek główny, dom własny. Magazyn towarów białych, przybory do szycia i bieżących stołowej.

Wilhelm Fenz, (Rynek Nr. 48, uprost kościoła św. Wojciecha. Magazyn towarów galanterijnych i perfumeryj. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszych źródeł.

Andr. Schultz, Rynek gł. Nr. 26. Handel towarów norymberskich i korzennych. Skład papieru, przyborów pisemnych i rysunkowych, farb, lakierów, pendzi i złota malarskiego, korali i paciorków szklanych w różnych gatunkach, oraz fabryczny Skład pasty woskowej do zapuszczania posadzek.

R. Ludwiński, Rynek w pałacu Hr. Wodzickiego l. 25. Handel papieru i materiałów piśmiennych, biuletynów wizytowych, monogramów i nagrobków listowych.

Agencja „Dzioba”. F. Lenert, plac Marjacki Nr. 374. Cement portlandzki, gips i farby.

Juliusz Grosse, Rynek gł. w pałacu Spiskim. Handel hurtowny i detal Win i Herbat.

F. Lenert, plac Marjacki Nr. 374. Hurtowny handel win wszelkich i towarów kolonialnych. Herbaty, arak, wódki, porty, sery, smalec, słonina i t. p.

Jan Janiga, w Krzysztoforach Rynek główny. Handel towarów kolonialnych i Materiałów aptekarskich.

Główny Skład Wód mineralnych krajowych i zagranicznych. Wielki wybór WIN węgierskich, tokajskich i zagranicznych. Prawdziwy Koniak, Rum Jamaika, Cuba, Arak Batavia, de Goa, Wódki krajowe i zagraniczne, Oliwa Prouancka, Doborowy wybór Herbaty rosyjsko-chińskiej i Kuury, oraz Specjalitetów lekarskich po jak najumiarkowanych cenach.

H. Fritsch, Maty Rynek. Skład towarów kolonialnych, farb, win węgierskich i zagranicznych, wódek, Nafty amerykańskiej i krajowej. Główny skład herbaty, Cementu Portland i Gipsu.

L. Księgopolski, ul. św. Jana 305. Dom komisowy do sprzedaży piwa i maki. Utrzymuje na składzie piwo tenazyjskie, bock. Główna sprzedaż na flaszki. Codziennie od godziny 6 rano do 8 wieczór.

Fabryka pierników.

K. Mołczyński w Krakowie przy ul. Brackiej l. 158. Kupujemy za 3 złr. dodaje się 30 centów albo 30 grymaszków. Cennik pierników rozsyła darmo.

Zakład optyczny.

A. Błasion, (Rynek ul. Grodzka). Magazyn założony w r. 1801. Instrumenta optyczne, fizyczne i matematyczne. Najnowsze i najdosłowniejse monogramy oblongne na papierach listowych, francuzkich i angielskich. Bilety wizytowe z najnowszymi wzorami druku. Wszelkie przybory do pisania, rysowania i malowania.

Składy fortepianów.

F. Masłowski, Nr. 309 przy ulicy św. Jana.

Składy nafty.

Parvi, ul. Grodzka l. 97. Skład nafty krajowej i amerykańskiej, lamp i przyborów.

Wyroby jubilerskie.

Władysław Glislixi, ulica Grodzka Nr. 53¹⁶. Wszelkie zamówienia i zamiany uskutecznia. Złoto, srebro i drogie kamienie zakupuje.

J. N. Gofowski, Rynek Główny l. 11, obok księgarni D. F. Friedleina.

Pracownia sułien damskich.

Aleksandra Zamoyka, Rynek gł. Nr. 48 naprzeciw kościoła św. Wojciecha. Wszelkie zamówienia Szanownych Pań wykonywane będą starannie, z należąca wytwornością, czy to według najnowiejszych wzorów paryskich, czy własnego pomysłu.

Magazyn ubiorów męskich.

Józef Zarzycki, ulica Florjańska l. 333. Ubioru gotowe według najświeższej mody Wykonawca wszelkie zamówienia w 24 godzinach. Wielki wybór kortonów, sukna i drylow z fabryk zagranicznych.

Andrzej Bernacki, ulica Stawkowska 238. Ubioru gotowe — przyjmujemy zamówienia. Rzeczy za trwałość i dobroć tak materiały jakoteż i roboty.

Litografie.

A. Pruszyński, ulica Florjańska. Podejmuje się wszelkich robót litograficznych.

Fabryka wód gazowych.

K. Rząca wyrabia wody lekarskie (tj. żelaziste, przeczyszczające, wodę selerską itp. tudzież wodę sodową i limenady gazowe).

Zegarmistrze.

J. Satalecki, Rynek Główny Nr. 11. Skład zegarków kieszonkowych, wahadłowych i stołowych z najpiękniejszych fabryk zagranicznych — po cenach umiarkowanych. Przyjmują także wszelkie reparacje tyżże.

Antoni Kowalski, Rynek główny Nr. 22 naprzeciw Ratusza. Wielki i doboryny skład najnowszymi i najgustowniejszymi zegarków kieszonkowych oraz ściennych i stołowych po cenach umiarkowanych. Przyjmują także wszelkie reparacje tyżże.

Wyroby stolarskie.

R. Chmurski, ul. św. Józefa l. 493. Obyczaj po 8. p. r. j. swoim jedną z pierwszorzędnych stolarni w Krakowie, poleca wyroby starannie i sumiennie wykonane z dobrego materiału.

F. Eisfeld, ulica Wiślna, poleca Biskupowi, poleca wyroby stolarskie własnej roboty jako to: biorka, szafy damskie biorka, stołki do jadalnych pokoi, łóżka, kredensy, i t. d. Przyjmuje wszelkie zamówienia na wyroby stolarskie, ręczne za dobór materiały, jak również i sumiennie wykonanie.

Sprowadza mięsa.

Antoni Świątek, ulica Teatralna w domu własnym gdzie kasa podatkowa. Sprzedaje mięsa wotowego w najnowszym sposób i fabryka wyrobów masarskich. Ceny umiarkowane.

Fabryki wyrobów masarskich.

Wiktoria Armólowicz, przy ulicy Florjańskiej pod L. 352 poleca Ś. Publiczności wszelkie w zakres wchodzące wyroby masarskie starannie wykonane po cenach najumiarkowanych.

Stanisław Armólowicz, ul. Grodzka l. 92. Skład wędlin i delikatesów swojskich.

J. K. Kurkiewicz przy ul. Grodzkiej pod L. 85. Poleca wędliny wyroby masarskie z nadzwyczajną czystością, smakiem, w połączeniu z świeżością dobrego mięsa wykonane.

Owocownia.

M. Zamosiński, ulica Florjańska, naprzeciw 3 ch. dzwonoń. Odbiera i przysyła codziennie świeże owoce wioskie i węgierskie, oraz przyjmujemy zamówienia za winogrona kuracyjne owosłowskie i węgierskie po niższej cenie. Tamże skład bulionu ze zwierząt.

Wyroby bednarskie.

Edward Mazal, przy ul. Karmielickiej naprzeciw zakładu Józefowi. Wyrobia wszelkie naczynia bednarskie.

Skład obuwia.

Antoni Markiewicz, ul. św. Jana Nr. 305, uprost hotelu Saskiego. Skład obuwia męskiego własnego wyrobu. Za trwałość i dobroć materiały rzecy. Obstaunki i reparacje wykonują punktualnie. Ceny nader umiarkowane.

Zagadka historyczna do nagrody.

Jak się nazywa sławny z nieszczęść swoich **staruszek**, którego w ciągu jednego miesiąca spotkały następujące przygody:

1. Otrzymał przykrą a **zasłużoną nauczkę** od młodzieniaszków i sam się pierwszy z tem pochwalił.

2. Podrzucono mu **coś w powijakach**, za pociśnięciem wołającego **me!** On to wziął, uznał za swoje dziecię i chlubił się przed wszystkimi, że mu się w wieku Zacharjaszowym przytrafiła taka pociecha. Tymczasem po rozwinięciu powijaków okazało się, że to była **lalka norymberska**, wypchana trocinami.

3. Wygadał się publicznie, że jest współnikiem zasad magistrów **szpicłowstwa** i doktorandów **wszepchickpocketerji**.

4. Uderzono go w **policzek**, on po chrześcijańsku nadstawił drugi i — dostał drugi!

5. Dowiedziawszy się, że pewien **linoskok cyrkowy** przez czas długi bez wypadku chodząc po linie nosił babę w koszu na plecach, wlaź do kosza na miejsce baby i wraz z linoskokiem spadł z liny przyczem obaj srodze pogruchotali sobie kości.

Za rozwiązanie tej zagadki wyznacza się nagroda **tyśiąc dukatów w złocie**, ostrzega się jednakże zgadywających, iż tym staruszkami nie był **Czas**, pomimo iż tenże w ciągu stycznia 1879 r. popełnił pięć grzechów, którychby się nie dopuścił ostatni **nowicjusz** i **fuszer** dziennikarski, a mianowicie:

1. Dał się uprzedzić uczącej się młodzieży w obronie sponiewieranęj w **tingl-tanglach** krakowskich moralności.

2. Pozwolił sobie nadesłać, przyjaźni i wydrukował (zupełnie tak jak **Schlesische Zeitung** w r. 1863 sławny telegram z placu boju), podrobioną i z palca wysaną przyszłą mowę p. **Hausnera**, tak podobną do rzeczywistę co do polotu, jak ropucha do orła.

3. Przyznał się bez śledztwa i brania na tortury, że jest w przyjaźni politycznej ze swoim korespondentem lwowskim, który treść owiej mowy otrzymał za pomocą **podstuchów**, od czego tylko krok jeden do otrzymania jej oryginału za pomocą **kradzieży kieszonkowej**.

4. Naraził się na otrzymanie, otrzymał i przyjął w milczeniu **zaprzeczenie faktyczne** p. **Romanowicza** z jednej, a p. **Hausnera** z drugiej strony.

5. Ufny w złoćność retorską p. **Dunajewskiego**, wyniósł pod niebiosa nie czytając, ostatnią jego mowę, w której, jak na złość, p. **Dunajewski** najhaniebniej się **poszkapiał**.

Wszystkie te pięć potknąć się **Czasu**, posłużyć mogą za dowód, iż ustawa, polecająca dosztych do **zgrzybiałości urzęd-**

ników pensjonować jest arcy-mądrą i winaby także być zastosowaną do dziennikarzy, nie mogą być jednak użyte do rozwiązania powyższej, historycznej zagadki, pod uhatą przyrzeczonej nagrody.

NOWINA.

Oś się u nas u wi Lwowie
Komedya działa,
Bo policja het po mieście
Afisze zdzierata.

Na bal swój Akademicki
Rozpelił zaproszenia,
Jużciż tem nie wywołał
Przecież zaburzenia.

Że się zaś swawoli pauprów
Słusznie obawiano,
Ogłoszenia dość wysoko
Przylepiać kazano.

To się gdzieś nie podobają
Już tam nie wiem komu,
Dalejże ten papier zdzierać
Z każdziutkiego domu.

Gdy rękami nie dostali,
Poszli na bagnety,
Z czegośmo się szczerze śmiali,
Trowżyły kobiety.

Oś — i czego nie zrobili
Uliczne lamparty,
Dokazały policjae
I to nie na żarty.

Cóż tam afisz złego zrobi?
Austrii nie zachwieje,
A z wybrzyku tego władzy
Každy żak się śmieje.

Jam się także brał za boki
Nie uganianie,
Z bagnetami po ulicy
Taj tylko Mospanie!

Pankracy Rura.

Ustęp pelen słodyczy

z mowy p. **Süssa** w Radzie państwa, **przypadkiem opuszczony w sprawozdaniach Czasu**.

Panowie! Ze zgorszeniem słuchałem, że p. **Hausner** wytykał p. **Dunajewskiemu** nieznanomość dwudziestu konstytucji europejskich. Zły to ptak co swoje gniazdo kala, p. **Hausner** nie powinien był odstawiać w obec nas niemców tej słabej strony swego rodaka. Wszysey polacy powinni go za to potępić, byłoby bowiem dla nich nieskończenie zaszczytniej, a dla nas niemców przyjemniej, gdyby p. **Hausner** był milczał i gdyby dopiero ja wykazał, że nietylko p. **Dunajewski**, ale **żaden z pozostałych polskich** owych dwudziestu konstytucji nie zna!

OGŁOSZENIE.

Ktoby z pp. właścicieli domów miał do wynajęcia **mysią dziurę**, raczy dać znać myszom zamieszkałym w domu l. 84 przy ulicy Podwale, gdyż właściciel tego domu **prof. Dunajewski** wypowiedział im mieszkanie, zamierzając po ostatniej mowie p. **Hausnera** zająć osobiście ten lokal.

PODSŁUCHANE.

— Co słychać z dumą?

— Żle, podobno coraz groźniejsze przybiera rozmiary.

— W takim razie ta podróż Biesiadckiego w zapowietrzzone miejsce jest grzechem. Ludziom tak potężnej jak on nauki nie wolno igrać z życiem.

— Sam byłem tego zdania, ale właśnie mówiłem z dr. **Warszauerem** i on zupełnie inaczej a bardzo słusznie zapatrzy się na ten postępek. „To panie tryumf (powiada do mnie) dla narodu polskiego i wiedzy naszej. Polacy znani są z walczności i poświęcenia się dla sprawy ojczyzny na polu bitwy, ale przejęcie się taką ofiarnością dla samej nauki jest nierównie większą zasługą. Doktor Biesiadcki, jako znakomity anatom i patolog, może badając na miejscu dżumę wielkie dobrodziejstwo przynieść ludzkości. Z tą myślą idzie on wysłedzić istotę choroby dotychczas nieznaną, idzie szukać straszego nieprzyjaciela, aby go zniszczyć, a jeżeli mu się zamiar uda, jakiż to tryumf dla nauki a jaki dla kraju, w którym się urodził tak szlachetny bohater.“

— To prawda! Szczęść mu Boże na d. w. g.

— A cokolwiek się stanie zawsze cześć takiemu mężowi, który poświęceniem się własnem uswietni imię narodu polskiego.

Następujący wierszyk

wagał się koło Gimnazjum Świętej Anny. O ile sądzić można z papieru, atramentu, pisanie gęsim piórem a nademszystko treści, musi to być antyk z czasów ś. p. Rzeczypospolitej krakowskiej i z tego jedynie powodu umieszczamy go tutaj.

Mój dyrektoro! przykro ale muszę
Zwrócić uwagę na studenckie dusze!

Tak je tam męcza **wbrew** przepisom szkol-

[nym,

Że mógł do pracy staje się niezdolnym.
Wglądnij tu, odwdzie, a może w nagrodę,
Wynajdziesz tego co działa na szkodę,
Może się przytem dowiesz dyrektoro,
O rzeczy, która ubawić cię może;
Ot, że na przykład **indor** przedźję krzykiem,
Niż zdolność, ucznia robi facinikiem,
Bo niech profesor usłyszysz w swęj kuli
„**Bul! bul! bul!**“ zaraz spogląda miluchnię,
Na ten świat boży, ucznia i indora,
I weale inny jest, niżli był wczora!
Wczoraj zwał ucznia: osem, od tej chwili
Mówi: to Tacyt, **Cycero**, **Wirgili!**

Do sprzedania z wolnej ręki

z powodu wyjazdu pod najkorzystniejszymi dla nabywcy warunkami, **Realność** pod Krakowem o kilkaset kroków za rogatkami złożona z domu mieszkalnego murowanego, zabudowań gospodarskich i przeszło pół morgi wyborowego ogrodowego gruntu. Wiadomość w drukarni W. Korneckiego.

EPILEPSJĘ (wielką chorobę)

jakoteż wszelkie choroby nerwów leczy listownie specjalista **Dr. Killisch** in Dresden (Neustadt). Dotychczas przeszło 11,000 przypadków chorobowych leczono.

Przyrządy grające

które 4 — 200 utworów grają; z expressją lub bez, z mandoliną, bębniem, dzwonkami, kastanietami, głosami niebiańskimi, z grą arfy etc:

Tabakierki

grające 2 — 16 sztuk; dalej neseserki, podstawki do cygar, domki szwajcarskie, albumy na fotografie, ekrytuarki, kasetki na rekawiczki, przyciski do papierów, wazono do kwiatów, pudełka na cygara, tabakierki, stoliki, flaszki, szklanki do piwa, portmonetki, stoliki, etc. wszystko z muzyką. Wszelkie nowości w tym rodzaju poleca

J. H. HELLER, Bern.

Wszelkie takie maszyny do grania, nie opatrzone mojem nazwiskiem **nie są wego wyrobu**, dlatego też zalecam każdemu sprowadzanie wprost odemnie. Ilustrowane cenniki nadsyłam **franko**

Z ulubionych specjalnych wyrobów
APTEKARZA i CHEMIKA KAROLA RUSSA,
polecają się niniejszém:

TANNINGENE.

Nie zawierający ołowiu, nieszkodliwy środek do farbowania siwych, białych i rudych włosów,
bróda i brwi, które najprostszym sposobem po jednorazowym użyciu, niezawodnie nabywają pięknej polyskującej
barwy naturalnej błę, brunatnej lub czarnej.

Dra LANDAUERA AROMATYCZNY BALSAM DO WŁOSÓW,

gwarantowany, niezawdny środek zapobieżenia wypadaniu włosów i przyspieszenia ich wzrostu po 2 — 3 razowem użyciu. Balsam ten wło som posiwiałym przywraca pierwotną naturalną barwę, ma najpiękniejszy zapach i nie smoli bynajmniej skóry ani bielizny. **Cena 1 ztr.**

Piegi, żółte plamy z chorób wątroby, węgry, zafudy, czerwoność twarzy

opalenie od słońca i wszelkie niewłaściwości cery usuwa radykalnie przez absorbcję zbierających się materji

Dra Tobias Eau miraculeuse anthéphélique

W ciągu jednej nocy skóra odzyskuje miękkość, białość i delikatność
Cena 1 ztr. 50 cent.

Oryginalne wschodnie mleko różane KAROLA RUSSA,

przywraca skórze natechniać, nie zaś dopiero po długim użyciu delikatną, ośniewającą białość i świeżość młodzieńczą, czego żadnym innym środkiem osiągnąć nie podobna, usuwa również zmarszczki, wszelkie żółte i brunatne plamy, i może służyć zarówno do wszelkich części ciała. **Cena 1 ztr.**

Wszystkie tu wymienione wyroby specjalne są sumiennie zbadane, gwarantowane jako nieszkodliwe i jedynie otrzymywane być mogą pod adresem:
Carl Russ' Nachfolger, Wien I., Wallschigasse 3.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca St. Straszynski.

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWELKI

w Krakowie rynek główny l. 41,

Skład główny piwa piłznieńskiego z browaru mieszczńskiego.
poleca: wszelkie **torary korzenne**. **Wina** węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. **Rumy i araki**. **Likiery** holenderskie, francuskie i krajowe. **Porter i Pivo** angielskie. **Herbatę** rosyjską i lodyńską. **Czokoladę** w różnych gatunkach. **Owoce** południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. **Kataforę** algijskiej. **Kompoty** włoskie. **Sucharki** angielskie i presburskie, oraz wszelkiego rodzaju **Bakalie**. **Wedliny** westfalskie i wszelkie inne. **Paszety** strasburskie. **Ostrygi** ostendzkie. **Kawior** astrachański w każdej porze roku. **Ryby** w puszkach w oliwie, marynowane i wędzone. Różne **Konserwy, sosy, musztardy**: francuska, angielska i kremska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. **Ekstrakt** Liebiga. **Bulion** w wyborowym gatunku. **Sery** wszelkiego rodzaju. **Oliwę** niejską i prowancą itd. Zamówienia przyjmuje się na: **dzieciznę i ryby świeże**.

Skład świętych wód mineralnych krajowych i zagranicznych.

WYROBY GUMOWE i z RYBIEGO PĘCHERZA

ochronne preparata prawdziwe francuskie, hurtownie i cząstkowo
tuzin po 1 ztr. do 5 ztr.

Gorsy dla dam z gumy

najprzedniejsze paryskie obleczone tkanką nicianą po 4 ztr.
jedwabne po 5 ztr.

Przedmioty osobliwe dla Pań

(francuskie gąbki) tuzin po 2 ztr. 50 ct.

Przyrząd ochronny przeciw cierpieniom sennym

w formie opaski sztuka 2 ztr. 50 ct.,

rozsyła za zaliczką pocztową **Gummi-Waaren-Agentie**

Alex. Mosé, Wien, I. Köllnerhofgasse, Nr. 4.

OLEJ SŁUCHOWY

starszego lekarza sztabu **Dra SCHMIDTA** leczy wszelką głuchotę, jeżeli nie jest wrodzoną (tepy słuch i szum w uszach usuwa natychmiast).

Cena butelki z przepisem użycia 2 ztr. Na prowincję wysyła się za nadesłaniem przekazem pocztowym 2 ztr. 40 cent.

Skład główny u JULIUSZA GRÄTZA, Wiedeń, VI, Mariahilferstrasse Nr. 79.

ŚWIADECTWO. Przeszło 12 lat w skutek choroby nie słyszałem na lewe ucho, co mi było nieco przykrem i uciążliwym w moich zajęciach. Wszelkie używane środki nie pomogły, dopiero gdy przed trzema tygodniami zwróciłem moją uwagę na pański Olej słuchowy, po tylu rozlicznych próbach postanowiłem i tego spróbować, i z niewypowiedzianą radością już po użyciu pół butelki, w ciągu dwóch tygodni przekonałem się ztem słuch najzupełniej odzyskać. Wszystkimi dotkniętym podobnem cierpieniem mogą zatem pański Olej słuchowy jak najsilniej polecić

Juliusz Sternberg, Fürstenwalde.

H. MELZER,

agent

Międzynarod. wystawa
Norymberga 1877
najwyższe i jedyne odznaczenie
wystawionych
Wysadków chmielowych.

Wystawa obwodowa
Fürchtenberg 1877
dyplom honorowy i odznaczenie
wystawionych
Wysadków i naczyn.

Chmieln i Wysadków chmi.

w Saazu (Czechy).

Wszystkich P. T. interesowanych uprzedzam, że rozsyłka moich

Osadków chmielowych ze Saazu

(wszechstronnie uznanych i kilkakrotnie odznaczonych)

w połowie Kwietnia się rozpoczyna. Interesowani zechcą obstarunkować wcześniej poczynić. — Rozsyłka pod gwarancją zysku. — Informacje i broszury o chodowaniu bezpłatnie.

Druk W. Korneckiego.